

Қазақстан Республикасында: тікелей салықтар қазіргі жағдайы және даму болашағы

Орындаған: Рахметов Н.

17-09 Б тобы

Ғылыми жетекші: Касимбекова М.А.

Жұмыстың мақсаты мен міндеттері

Зерттеудің мақсаты тікелей салықтардың түсуі арқылы бюджет кірістерін қалыптастыру процесін зерделеу және олардың Қазақстан Республикасының салық жүйесіндегі рөлін айқындау болып табылады.

Қойылған мақсатты жүзеге асыру үшін дипломдық жұмыста келесі міндеттер тұжырымдалған:

- тікелей салықтардың салық жүйесіндегі теориялық мәнін зерттеу;
- Қазақстан Республикасының салық жүйесінде тікелей салық салуды ұйымдастыруды талдау;
- Мемлекеттік бюджеттің кіріс бөлігін қалыптастырудағы тікелей салықтардың алатын орнын талдау;
- Қазақстан Республикасының салық жүйесінде тікелей салықтармен салық салуды ұйымдастыруды жақсарту жолдарын айқындау.

- Жұмысты жазудың теориялық негізі отандық және шетелдік экономистердің салықтарды қалыптастыру мәселелеріне арналған зерттеулері, осы мәселе бойынша ҚР заңнамалық және нормативтік актілері, республикалық және аумақтық билік органдарының тиісті әдістемелік әзірлемелері болды.

Жетілдіру жолдары:

- Нарықтық экономиканың прогрессивті өзгерістеріне жауап беретін заңнамалық салық базасын құру.
- Барлық салық базасын цифрландыруға көшіру, сол арқылы мемлекет пен салық төлеушінің өзара айқын қарым-қатынасын қамтамасыз ету
- Корпоративтік табыс салығының мөлшерлемесін регресивті ету. Салық базасының өсуі салық ставкасының төмендеуімен сипатталады, бұл кәсіпорындардың өндірісті және салық салынатын айналымды арттыруға ұмтылатындығына байланысты экономиканың өсуіне әсер етеді. Ол салық жүктемесін азайту арқылы өтеледі.

Жетілдіру жолдары:

- Жоспардан тыс тексерулер санын қысқарту, электрондық сервистерді дамыту арқылы салық төлеуші өзі тексерулер жүргізу үшін ақпарат ұсынады.

- Халықтың салықтарын уақтылы төлемеу бюджет тапшылығын туындатады. Сондықтан халықтың санасының төмендігімен күрес ақпараттық база арқылы жүзеге асырылуы мүмкін, оны салық органдары бұқаралық ақпарат құралдары арқылы іске қосып, салықты уақтылы төлемегені үшін айыппұлдарды едәуір арттыруы керек.

- Салықтық нормативтік-құқықтық актілер экономиканы басқарудың салықтық тәсілін кешенді құқықтық реттеуді қамтамасыз ететін құқықтық және экономикалық ережелерді қамтиды. Сол себепті, мемлекеттегі құқықтық жүйені ескере отырып, салық салуды құқықтық реттеудің жалпы мазмұнын ашу да аса өзекті мәселеге айналып отыр.
- Салықтарды және салықтық жүйені зерттеу салық салудың және салықтық жүйенің теориялық негіздерін ашуды, елдегі салықтық жүйені ұйымдастырудың принциптерін анықтап алуды, бюджетті қалыптастырудың ерекшеліктерін, салықтық қызмет органдарының құрылымын, міндеттері мен құқықтарын, салықтық жүйені одан әрі жетілдірудің негізгі бағыттарын анықтауды талап етеді.

Ғылыми жаңалығы

- Қазіргі уақытта тікелей салықтарды салық саясатының фискалдық және реттеуші құралы ретінде қолдану тәжірибесі толығымен жетілмеген. Бұл көбінесе салық саясаты ғылыми тәсілге емес, практикалық қажеттілікке негізделетіндігімен түсіндіріледі, сондықтан салықтардың экономикалық мазмұнын ескермейді, сондықтан кейбір жаңалықтар қазіргі жағдайға әрдайым сәйкес келмейді немесе кейде тәжірибе көрсеткендей сәтсіздіктермен аяқталады.

Назарларыңызға рахмет!